

HERZIENE CODE VVR

Code Veilig Vervoer Rolstoelinzittenden (VVR)

Het vervoer van mensen die gebruik maken van een rolstoel moet natuurlijk veilig gebeuren. De 'Code Veilig Vervoer Rolstoelinzittenden' (Code VVR) is daarvoor de leidraad. In het belang van passagiers, chauffeurs van rolstoelvoertuigen en de organisaties waarbinnen zij actief zijn, beschrijft de code de (wettelijke) regels waaraan moet worden voldaan. De code is onder verantwoordelijkheid van alle relevante stakeholders binnen het 'Platform Code VVR' geactualiseerd. Kan de rolstoelinzittende niet veilig worden vervoerd, dan moet in het belang van alle partijen het vervoer desnoods geweigerd worden.

Algemeen

Er zijn in de herziene code een aantal wijzigingen doorgevoerd die van belang zijn voor alle partijen die bij rolstoelvervoer betrokken zijn. Deze partijen hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid in de keten van veilig vervoer van rolstoelinzittenden. In de code is onderscheid gemaakt tussen:

- Rolstoelinzittenden, begeleiders en rolstoelverstrekkers;
- Chauffeurs;
- Vervoerders en regiecentrales;
- Rolstoelfabrikanten, -leveranciers en importeurs;

In de code is duidelijk te lezen waar welke verantwoordelijkheden liggen. Hieronder de 3 belangrijkste wijzigingen.

1. Alleen nog een crash geteste rolstoel als vervangende zitplaats

Het was al zo dat als er een overstap gemaakt kan worden naar een vaste zitplaats, dit altijd de voorkeur heeft. Als de rolstoelgebruiker de overstap van/naar een reguliere zitplaats niet kan maken, mag deze volgens de vernieuwde Code VVR*) alleen nog vervoerd worden in een rolstoel die voldoet aan ISO-norm 7176-19 (dat is crash getest). Dit is een rolstoel die veilig vastzetbaar is, te herkennen aan de haaksymbolen op het frame bij de bevestigingspunten. Dit type rolstoel is botsproef. De rolstoelgebruiker (en/of begeleider) en de verstrekker zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van de rolstoel. Bij de verstrekking van een rolstoel dienen beiden zich af te vragen:

- Wordt er op termijn mogelijk gebruik gemaakt van rolstoelvervoer?
- Is er een kans dat de gebruiker binnen redelijk afzienbare tijd niet meer in staat is om een overstap te maken van de rolstoel naar een reguliere zitplaats en omgekeerd?

Als deze beide vragen met "ja" worden beantwoord, dient de gebruiker over een rolstoel te beschikken die voldoet aan de ISO-norm 7176-19.

*) LET OP: tot 31 december 2021 geldt een overgangstermijn. Dan mag de rolstoelgebruiker nog wèl vervoerd worden, mits de rolstoel veilig vastgezet kan worden.

2. Oplossing voor aangepaste/ complexe rolstoelen

Sommige rolstoelen zijn zodanig complex of aangepast dat er geen crashtest mogelijk is. Voor een aantal situaties zijn er inmiddels oplossingen, en fabrikanten bekijken ook steeds onderling hoe zij het bereik van de crashtest kunnen uitbreiden. Hierdoor vallen ook steeds meer complex uitgevoerde rolstoelen binnen de grenzen van de norm. Er blijft echter altijd nog een restgroep die niet aan de eisen kan voldoen. Daarmee zou deze laatste gebruikersgroep volgens de huidige afspraken niet meer vervoerd kunnen worden binnen het collectief vervoer. Voor die groep is echter een praktische oplossing gevonden:

*Een gebruiker van een rolstoel die vanwege de complexiteit niet aan de ISO-norm kan voldoen én waarbij de gebruiker ook geen transfer kan maken, mag **vanaf 31 december 2021 alleen nog individueel vervoerd worden.***

Hierbij dient door vervoerders per geval bekeken te worden wat de meest veilige manier is. De veiligheid van de chauffeur moet gewaarborgd zijn en de situatie voor de passagier moet ook zo veilig mogelijk zijn. Risico is dat onderdelen omvrouwen of losschieten, en in sommige gevallen kan zelfs de passagier losraken als de gordel niet geheel volgens de ideale manier is vast te maken.

3. Gewijzigde werkwijze scootmobielen

Een scootmobiel voldoet vrijwel nooit aan de eisen van ISO-norm 7176-19 en kan derhalve niet als vervangende zitplaats dienen in een voertuig. Een scootmobiel wordt verstrekt als iemand in staat wordt geacht nog een beperkte afstand te lopen. Dat betekent ook dat de gebruiker in staat wordt geacht een overstap naar en van een reguliere zitplaats te maken. Omdat er helaas al diverse ongelukken zijn gebeurd met scootmobielen die van de lift afvielen (met zelfs fatale afloop), is in de herziene code besloten dat de chauffeur verantwoordelijk is voor het in- en uitrijden van de scootmobiel. De volgende werkwijze is hierbij voorgeschreven:

- De chauffeur laat de passagier buiten het voertuig overstappen, via de normale ingang, naar een vaste zitplaats;
- Indien trap of opstap niet mogelijk is, kan ervoor gekozen worden hem/haar stand op de lift, het voertuig te laten betreden, mits volgens de aanwijzingen in de code;
- De vervoerder kan er eventueel nog voor kiezen een eenvoudige rolstoel ter beschikking te stellen om de passagier in het voertuig te rijden;
- De chauffeur duwt de scootmobiel "op handkracht" via de lift naar binnen en zet hem vast als bagage. Als deze werkwijze niet mogelijk is, zal een rit helaas geweigerd worden.

Handige tips voor chauffeurs en passagiers

Rolstoelchauffeurs kunnen gebruik maken van een handige **instructiekaart**. Hierin staan negen belangrijke aandachtspunten voor het correct en veilig vervoeren van rolstoelgebruikers. Daarnaast kunnen chauffeurs aan passagiers en begeleiders een **checklist** uitreiken waarin tips zijn opgenomen hoe de rolstoelinzittende (of begeleider) kan bijdragen aan veilig vervoer. Bedrijven kunnen de checklists en instructiekaarten online via de website van Sociaal Fonds Mobiliteit gratis bestellen.

Meer weten?

De Code VVR is te downloaden via www.sfmobiliteit.nl via de button 'werkgever' respectievelijk 'Code VVR'. Daar kunt u ook instructiekaarten bestellen voor chauffeurs en checklists voor passagiers. Op onze website vindt u, naast informatie over diverse trainingen en cursussen, ook informatie over andere activiteiten op het gebied van arbo, opleidingen en de cao Taxivervoer. Vragen? Mail naar p.vos@sfmobilititeit.nl of bel: 0345-478478.

Sociaal Fonds Mobiliteit: samen werken aan kwaliteit